GELD TOE OP ZUIVELMEST

Aan het eind van het jaar neemt de vraag naar ‘zuivelmest’ toe. Dit zuiveringsslib afkomstig van de zuivelindustrie bevat relatief veel fosfaat en weinig stikstof en is daarmee geschikt om de fosfaatruimte van een bedrijf op te vullen en zo de bodemvruchtbaarheid te verbeteren.

Zuivelmest moet in een lege opslag opgeslagen worden of direct over het land worden gereden.

Tekst: **Ida Hylkema**
Foto: **Luimstra**

Grondgebruikers die hun fosfaatruimte nog niet volledig hebben benut, kunnen dit tot het einde van het jaar nog aanvullen met een fosfaatmeststof. Een mogelijkheid daarvoor is zuiveringsslib van zuivelindustrie, ook wel aangeduid als zuivelmest. Sinds twee jaar wordt deze afvalstroom ook specifiek in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet genoemd, maar de bemestende waarde is al veel langer bekend. Loon-, grondverzet- en transportbedrijf Luimstra in Surhuizum is al meer dan tien jaar leverancier en distributeur van het zuiveringsslib van de zuivelindustrie. Zuivelmest valt in de mestwetgeving onder de categorie ‘zuiveringsslib, herwonnen fosfaten en overige organische meststoffen’. De toepassing van zuiveringsslib in de landbouw is aan strenge regels gebonden, mede vanwege vervuiling met zware metalen in het verleden. In de zuivelmest is dit probleem niet aan de orde, maar voor toepassing ervan gelden dezelfde regels als die van zuiveringsslib. Dat betekent dat de grond waarop de zuivelmest wordt uitgereden, van tevoren moet worden onderzocht op de aanwezigheid van zware metalen. Het onderzoek is tien jaar geldig. Ook moet een grondgebruiker van tevoren aangeven waar de zuivelmest wordt uitgereden. Hiervoor zijn de kadastrale gegevens van de grond nodig en de oppervlakte per sectienummer. Daarnaast moet bekend zijn of de zuivelmest over gras- of bouwland wordt uitgereden.

ZUIVELMEST KOST NIETS, MAAR LEVERT JUIST EEN VERGOEDING OP

De zuivelmest wordt geleverd per volle tankwagen van 35 ton en moet worden gelost in een lege put of container of direct worden uitgereden over het land. Mengen met andere meststoffen is niet toegestaan. Een vracht zuivelmest laten aanvoeren en in de eigen mestput laten lozen, mag dus niet. De mest mag wel het hele jaar worden uitgereden, mits dat emissiearm gebeurt. En net als bij drijfmest mag de grond niet bevroren of besneeuwd zijn.

De gehalten fosfaat en stikstof van zuivelmest liggen gemiddeld op 8,30 en 2,75 g/kg product. Een vracht zuivelmest (35 ton) bevat dan 290 kilo fosfaat en 96 kilo stikstof. De werkingscoëfficient van de stikstof in zuiveringsslib is 40, zodat er relatief weinig stikstof overblijft voor de gebruiksnorm. Meestal wordt gerekend met een bemesting van circa 11 kuub zuivelmest per hectare.

De vraag naar zuivelmest neemt aan het eind van het jaar altijd toe vanwege het opvullen van de bemestingsruimte, maar de grootste vraag ligt aan het begin van het snijmaisseizoen, vertelt Bert Luimstra. Fosfaat speelt een belangrijke rol bij de wortelontwikkeling en de groei van het gewas. Op derogatiebedrijven is fosfaatbemesting met kunstmest niet meer toegestaan en dus wordt gezocht naar alternatieven om genoeg fosfaat bij het gewas te krijgen. Zuivelmest is daar goed geschikt voor, stelt Luimstra, mede omdat het fosfaat volledig opneembaar is. Doordat fosfaat niet uitspoelt, blijft de fosfaat uit zuivelmest die dit jaar nog wordt aangewend, ook volgend jaar beschikbaar. Een ander voordeel van zuivelmest is dat het geen geld kost, maar dat de gebruiker juist een vergoeding krijgt voor de afname ervan. Distributeur Luimstra neemt de kosten voor bodemanalyse en de administratieve afhandeling ervan voor zijn rekening.